

Tilburg University

Afscheid van Leo Wiers als bibliothecaris KUB

Geleijnse, J.P.J.

Published in:

Open: Vaktijdschrift voor Bibliothecarissen, Literatuuronderzoekers, Bedrijfsarchivarissen en Documentalisten

Publication date:

1992

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):

Geleijnse, J. P. J. (1992). Afscheid van Leo Wiers als bibliothecaris KUB. *Open: Vaktijdschrift voor Bibliothecarissen, Literatuuronderzoekers, Bedrijfsarchivarissen en Documentalisten*, 24(2), 56-57.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

afscheid Leo Wieërs als bibliothecaris KUB

De Hasseltse hoogleraar dr. J.L.L.J. Wieërs verkondigde twintig jaar geleden in zijn boek 'De Universiteit als Opgave' dat bibliotheken drastisch zouden moeten veranderen. De bibliotheek zou veel nadrukkelijker naar buiten moeten treden en actief ten dienste moeten staan van onderwijs en onderzoek; de student zou daarnaast zelf moeten leren om te gaan met informatie. 'In een dergelijk concept van universitair onderwijs wordt de wetenschappelijke bibliotheek niet enkel meer een stockageplaats van boeken, maar wordt zij in de letterlijke zin van het woord de centrale werkplaats voor alle studenten.' Voor de bibliotheek betekende dit dat zij de informatie zo toegankelijk mogelijk zou moeten maken. 'Zij zal zelfs nog een stap verder moeten zetten en een actieve rol moeten gaan vervullen door het signaleren van informatie aan hen die hierbij baat hebben.'

Op 12 december 1991 nam dr. Leo Wieërs in de aula van de Katholieke Universiteit Brabant afscheid als bibliothecaris van de KUB, na een veertienjarige ambtsperiode in Tilburg, twintig jaar na het verschijnen van de bovengenoemde publikatie over de toekomst van de bibliotheek.

Leo Wieërs werd op 19 januari 1929 in Roermond geboren en verbleef, ondanks zijn Belgische nationaliteit, tot aan zijn universitaire studie in ons land. In Leuven studeerde hij filosofie, rechten en economie en was bovendien zeer actief in studentenorganisaties. In 1956 promoveerde hij aan de Katholieke Universiteit van Leuven tot doctor in de rechtsgeleerdheid, in 1957 behaalde hij een licentiaat in de economische wetenschappen.

Na in Leuven te hebben gewerkt als adjunct-directeur en later als directeur aan het Instituut voor Psychologie en Pedagogiek, volgde in 1968 zijn benoeming tot hoogleraar-directeur van de Economische Hogeschool Limburg te Hasselt. In die functie stond hij aan de wieg van de stichting van deze nieuwe universiteit. In zijn Belgische periode publiceerde Leo Wieërs tientallen boeken en artikelen over 'sociale stratificatie', 'studiebeurzen', 'de uitbreiding van het universitair onderwijs' en over 'onderwijsvernieuwing'.

Deze brede wetenschappelijke ach-

tergrond was de belangrijkste basis voor zijn benoeming in 1977 tot bibliothecaris van de toenmalige Katholieke Hogeschool Tilburg.

In veertien jaar tijd slaagde Leo Wieërs er in veel meer tot stand te brengen dan alleen zijn belangrijkste opdrachten van dat moment te vervullen: een nieuwe bibliotheek te bouwen en de bibliotheek te automatiseren. Van de slecht voorziene bibliotheek uit 1977 met zo'n 150 000 banden heeft hij een bloeiende, goed voorziene bibliotheek gemaakt met vijfmaal zoveel banden, via uitbreiding van het reguliere budget, maar vooral door het verwerven van diverse collecties, zoals bijvoorbeeld de Knувelder-collectie, de Dickens-collectie van Godfried Bomans, de NOVI-collectie op het gebied van de toegepaste informatica en de Brabant-collectie die in bruikleen van de Provincie Noord-Brabant werd verkregen.

Onder zijn leiding sloot de Tilburgse Universiteitsbibliotheek zich aan bij Pica en werd daar, zoals Pica-directeur Look Costers het opmerkte, een kritisch maar loyaal lid dat duidelijk aan de verdere ontwikkeling van Pica heeft bijgedragen. Automatiseren betekende in de visie van Wieërs meer dan alleen het automatiseren van de catalogus en de bedrijfsprocessen. De verwerving van de NOVI-collectie gaf het startsein tot het in eigen huis bouwen van gespecialiseerde databases, met voorop de Excerpta Informatica database. Dat initiatief vormde in feite ook het beginpunt voor de ontwikkeling die de Tilburgse bibliotheek nu doormaakt in de richting van een bibliotheek, die niet alleen documentatiecentrum is, maar meer en meer een informatie- en communicatiecentrum in het hart van de Universiteit.

Toen in 1988, na ruim 10 jaar argumenteren, de minister toestemming gaf voor de bouw van een nieuwe bibliotheek, was onmiddellijk duidelijk dat dit geen 'traditionele bibliotheek' zou mogen worden. Een duidelijke visie werd door met name Leo Wieërs verwoord in twee publikaties 'The new library and the development of innovative information services at Tilburg University' en 'Documentation, information and communication at Tilburg University'. Kernpunten daarin zijn dat een optimaal gebruik moet worden gemaakt van

LEO WIEËRS.

nieuwe technologieën om documenten te ontsluiten en informatie beschikbaar te stellen en dat een integratie moet worden gerealiseerd van geautomatiseerde bibliotheekinformatie met andere computertoepassingen op de werkplek. Wanneer in mei 1992 de nieuwe Tilburgse Uni-

versiteitsbibliotheek zal worden geopend zal de verwerkelijking van veel van de hierin opgeschreven plannen reeds zichtbaar zijn.

Met dergelijke initiatieven heeft Wieërs niet alleen zijn bijdrage aan de KUB geleverd. Hij heeft zonder twijfel mede een ontwikkeling in de richting van gedurfde innovatie en grotere gebruikersgerichtheid, die ook de Nederlandse bibliotheekwereld steeds meer kenmerkt, bevordert. Wieërs droeg zijn opvattingen nadrukkelijk uit en aarzelde niet daarbij aan heilige huisjes te raken. In zijn opvattingen kon hij daarbij soms buitengewoon hardnekkig en vasthoudend zijn, hetgeen hem, zeker in het begin, niet in alle gevallen applaus opleverde van collega's in UKB- of Pica-verband.

Ruim 8 jaar heb ik zeer nauw en intensief met Leo Wieërs samengewerkt. Als het meest kenmerkende beschouw ik zelf zijn fundamentele houding om voortdurend verder te denken dan de werkelijkheid lijkt aan te kunnen, het prikkelen van mensen om over hun grenzen heen te kijken en het nieuwe uit te proberen. Van-

daar ook de stimulans aan medewerkers zelf nieuwe ontwikkelingen ter hand te nemen, databases te bouwen, bibliotheekapplicaties te maken en zich voortdurend bij te scholen, verder te leren.

Voor velen is het samenwerken met Leo Wieërs 'inspirerend' geweest. Dat is iets anders dan 'gemakkelijk'. Als bron van ideeën is Leo Wieërs onuitputtelijk. Van de tien ideeën zijn er op z'n minst vijf bruikbaar, waarvan er steeds één of twee uitvoerbaar blijken in de bibliotheekomgeving. De wetenschap dat iemand met een aantal uitstekende ideeën iets deed was voor Wieërs het belangrijkste. De praktische uitvoering van een en ander interesseerde hem iets minder, het bedenken van weer iets nieuws echter des te meer. Het afscheid als universiteitsbibliothecaris in Tilburg zal in deze creativiteit beslist geen verandering brengen.

HANS GELEIJNSE

